

1. VARSINAINEN TOIMINTA

1.1 Yhdistyksen kokoukset

Kevätkokous järjestettiin Bunkkerimuseolla, Virolahdella 14.5.2019. Kevätkokouksen jälkeen kokoonnuttiin vielä keskustelemaan kansainvälisen National Geographic -hankkeen kehysten sijaintipaikasta Bunkkerimuseon alueella, ja katsottiin niille sopiva paikka.

Syyskokous puolestaan pidettiin Leader-hankekohteessa Rauhanturvaamisen ja veteraanityön perinnekouluksessa Wanhassa Veteraanissa Haminaassa 11.12.2019.

1.2 Hallitus, jaostot ja henkilöstö

Hallituksen kokoonpano 2019

Kolmikanta	Varsinainen	Kunta	Varajäsen	Kunta
Julkisyhteisö	Katja Andrejev	Hamina	Jouni Kormu	Hamina
Julkisyhteisö	Raimo Hynninen	Kotka	Jaana Klami	Pyhtää
Julkisyhteisö	Leena Kataikko	Miehikkälä	Riitta Rikkola	Miehikkälä
Yhdistys	Ville Laakso	Pyhtää	Seija Vikman	Kotka
Yhdistys	Vesa Holm	Hamina	Mika Suortti	Hamina
Yhdistys	Pasi Saarainen	Virolahti	Niina Taimela	Virolahti
Yksityiset	Airi Leino	Kotka	Anne Gango	Pyhtää
Yksityiset	Juha Kokkala	Virolahti	Ivan Pendikäinen	Kotka
Yksityiset	Heikki Klami	Hamina	Marja-Leena Tamminen	Hamina

Hallitus nimeää kaikille hankkeille oman hankeryhmäedustajan, joka tapaa hanketoimijoita ja kertoo hankkeiden kuulumisia toisille hallituksen kokouksissa. Vuosittain hallitus kokoontuu tammikuussa orientoitumistilaisuuteen, jossa käydään läpi Sepra 2020-strategiaa ja Leader-toiminnan käytäntöjä. Kaksi hallituksen jäsentä edustaa Sepra Kotkan kaupunkijaostossa. Nämä jäsenet osallistuvat Leader-toimintatavan vientiin kaupunkialueille. Lisäksi noin kuusi hallituksen jäsentä on vuosittain mukana Sepran teemaryhmien toiminnassa

Sepralla on viisi työntekijää. Näiden työajasta kohdentui 1,58 htv toimintaraahan, 0,42 htv kahteen omaan alueiden- ja kansainväliseen maaseuturahaston hankkeeseen, 0,53 htv ESR hankkeisiin, 1,83 htv kalatalouteen ja 0,59 htv muiden rahoituslähteiden toimintaan. Yksi työntekijä oli osan vuotta 80 % työajalla.

2. TOIMINNAN PAINOPISTEET

2.1 Leader-toiminta

Paikallisesti toimintarahatyö kohdistui pääosin hankerahoituksesta tiedottamiseen, hankkeiden tukemiseen valmistelu- ja toteutusvaiheessa, aloituspalaveriin ja maksatuksissa avustamiseen sekä tulosten keräämiseen. Paikallista aktivointia tehtiin kymmenen hallituskokouksen ohessa kahdeksassa teemaryhmien tapaamisessa. Kesäkuussa pidettiin tapaaminen Sepran organisaation eri osien kesken, jotta kaikki jaostot hallituksen ohella hahmottavat toiminnan kokonaisuutena. Aktivointia tehtiin ja tietoa levitettiin osallistuen yhteistyökumppaneiden järjestämiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin kyläiltoista suurempiin kesäjuhliin. Omista tilaisuuksista näkyvin oli ilmastonmuutosteemalla toteutettu Maaseutufoorumi, joka keräsi 175 osallistujaa.

Alueellisesti lähdettiin mukaan RR-ohjelmatyöhön ja viestittiin maaseutuohjelman valmistelusta sekä tulevaisuusnäkyvistä eri sidosryhmille. Keskustelut tulevaan ohjelmakauteen valmistautumisesta käynnistettiin

maakunnallisten Leader-ryhmien ja kylien kanssa alkuvuodesta, Kaakkois-Suomen Leader-ryhmien kesken tavattiin kolmesti eri teemojen puitteissa.

Kansallisesti Sepran on ollut mukana mm. Yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen työryhmän YPK:n toiminnassa. Kansallisessa laatutyöryhmissä mukana olemalla on pyritty vaikuttamaan toiminnan ja ohjelmityön laatuun, sekä osallistamalla MMM:n ohjelmityöhön liittyviin työpajoihin yritetty tuoda niin paikallista kuin EU-tason näkökulmaa asioihin. Maakuntatasolla Sepra on antanut lausuntoja, kun siihen on ollut mahdollisuus, sekä osallistunut haastatteluihin pyydettyinä.

Kansainvälisesti Sepra edustaa Suomen Leader-ryhmiä ELARDin (European Leader Association for Rural Development) kokouksissa, jonka yhteen kokoukseen oli mahdollista osallistua. Samalla toiminnanjohtaja pyydetysti vei tietoa Suomen laatutyöstä ELARDin hallitukselle. Luottamustehtävään kuului osallistuminen Komission Leader-alakomitean kokoukseen Brysselissä. ESR-toimintaan liittyen Sepra oli esimerkkinä Horizon-tutkimushankkeessa.

2.2 ESKO

Etelä-Suomen Kalatalousryhmä ESKO on Sepran hallinnoima, kalataloustoimintaa kehittävä ja alan toimijoille tukea jakava jaos, ESKO-hallitus. ESKO toimii kolmen Leader-ryhmän alueella Virolahdelta Hankoon. ESKOlla on oma strategia ja rahoituskehys. Sepra on pyynnöstä toiminut hallinnoijana ja toteuttajana neljässä kalatalousalaa kehittävässä hankkeessa vuoden aikana:

- *ESKO Itämeri -yhteistyöhankkeessa* kalatalousalan toimijat saavat kansainvälisten kokemusten kautta mahdollisuuksia kehittää elinkeinoa ja sen kannattavuutta. Yhteisillä toimenpiteillä maaseuturahaston kansainvälisen Nuoret Seprat – Noored Söbrad Leader -hankkeen kanssa on herätetty nuorten kiinnostusta alalle kansainvälisten leirien ja tapaamisten kautta.
- *Baltic Sea seal & cormorant TNC project* verkottaa Itämeren maiden kalatalousryhmiä merimetso- ja hyljeongelmien parissa. Hanke toteuttaa ensimmäistä kertaa Suomessa EMKR-rahaston kehysten siirtoja ryhmien välillä kansainvälisen hankesopimuksen pohjalta kuten maaseuturahastossa. Hankkeessa mm. toteutettiin haastattelututkimus hylje- ja merimetsovahinkojen vaikutuksista kalastajien saalismääriin.
- *Rannasta Ruokapöytään 2* -hankkeessa lisätään kalastajien viestintäosaamista, edistetään läheltä pyydetyn kalan tunnettuutta sekä hyödynnetään sähköisen viestinnän työkaluja. Hankkeessa on siirretty hyvä käytäntö Kymenlaakson alueelta Itä- ja Länsi-Uudellemaalle sekä pääkaupunkiseudulle.
- *Sukupolvenvaihdos - alueellinen mestari-kisälliprojekti 3*:ssa nuorille tarjottiin mahdollisuus käytännölliseen koulutukseen ja ammattikalastuksen kokeilemiseen nykyisin vaatimuksin ja menetelmin. Harjoittelija toimi yhdessä kalastajan kanssa oppien yksilöllisesti suunniteltuja asioita. Mestari-kisällipareja oli ohjelmassa mukana viisi.

2.3. Kaupunki-Leader

ESR-rahoituksella toteutettiin Nuoret ja kansalaistoimijalähtöisyys Etelä-Kymenlaaksossa -hanketta. Toiminnalla lisättiin omaa ESR-osaamista ja vietiin Leader-toimintatapa Kotkan keskustaan, erityisesti kaupunkijaoston avulla. Nuoria, ml. maahanmuuttajia ja kehitysvammaisia, sekä heidän parissaan toimivia yhteisöjä saatiin näin mukaan paikalliskehittämiseen myös kaupunkikeskustassa. Nuorisotoiminnassa panostetaan loppuajaksi erityisryhmien osallistamiseen sekä nuorten työllistymistä edistäviin koulutuksiin.

Maaliskuun alussa käynnistyi Yhteisöalat ja yhteiskunnallinen yrittäjyys -hanke, jonka tavoitteena on mahdollistaa kumppanuus- ja yhteisöalajien edustajien tutustuminen erilaisiin yhteiskunnallisen yrittäjyyden eri muotoihin ja saada alueelle syntymään 1-2 uutta yhteiskunnallista yritystä. Kaksi opintomatkaa toteutettiin ennakoitua nopeammin, niistä ensimmäinen suuntautui Eskolan kylään ja toinen Irlantiin.

2.3. Nuorisotoiminta

Sidosryhmätyötä nuoriin liittyen on tehty Haminassa mm. Ohjaamo-hankkeen ohjausryhmässä, työllisyyden seurantarivissä ja tiedottamiseen sopivissa tapahtumissa. Virolahdella osallistuttiin Nuoret Seprat -hankkeen työpajoihin ja retkelle, sekä Sepramarkkinoille. Sepra oli mukana Kotkan Ohjaamon koordinoimassa Kaupungintalon valtuutuksessa, jossa pääosassa ovat eri oppilaitosten nuoret. EU-tietopiste oli ensimmäistä kertaa mukana Kouvolan Viranomaiset Manskilla -tapahtumassa, Kotkan kaupungintalon valtuutuksessa sekä auttoi ammattikorkeakoulua järjestämään kieltenpäivän. Pyhtäällä Sepra on mukana järjestöfoorumien verkostossa. Pääkaupunkiseudun Maailma Kylässä tapahtuman tyyppinen 'Maailma Kymissä' -tapahtuma järjestettiin

toistamiseen Kotkassa laajan verkoston kanssa. Tapahtuma sai liikkeelle paljon osallistujia, ja mukana oli paljon nuoria ja maahanmuuttajia esittelemässä toimintaa sekä eri kulttuureja. Sepra on asettanut tavoitteeksi saada toimintaan mukaan harjoittelujen ja työkokeilujen avulla 2014-2020 välillä vähintään 10 nuorta. Ohjelmakauden aikana mm. EKAMin nuorten 9 hengen ryhmä on käynyt maaseudun yrityksissä, tunnettuuskyselyn teki opiskelija, SEIC-hankkeen kv-vaihdossa oli neljä nuorta, kesätyössä Sepralla neljä nuorta ja Kaunissaaren museolla yksi nuori. Kun vielä v. 2019 NatGeo hankkeen puitteissa Sepralla oli kaksi harjoittelijaa, on 10 nuoren tavoite jo ylittynyt 11 nuorella.

2.5 Kansainvälinen yhteistyö

Kalataloustoiminnassa ESKOn kansainvälinen toiminta liittyi vahvasti Itämeren hylje ja merimetso-ongelmien selvittämiseen kalastajien kanssa. Yhteistyöstä Sepran koordinoimassa Baltic Sea Seals and Cormorants -hankkeessa on lukuisia Suomen rannikon, Ruotsin, Viron ja Saksan kollegaryhmä. Vaikuttamistyötä tehtiin niin Brysselissä kuin kotimaassakin.

Kansainvälinen yhteistyö Bonnier Publications/National Geographic Nordicin kanssa jatkui vuoden aikana. Tavoitteena on saada alueen yrittäjät ja yhteisöt nostamaan esiin luonto- ja kulttuurimatkailuun liittyviä palveluja sekä tuotteita Keltaisten kehysten avulla. Yhteistyössä on mukana kollegaryhmiä Etelä-Karjalasta, Virossa sekä Pohjois-Irlannista sekä näiden alueiden toimijoita. Asukkaat esittivät kymmeniä itselleen tärkeitä kohteita Keltaisten kehysten sijaintipaikoiksi. Vuoden aikana valittiin kymmenkunta parhaiten NG:n periaatteisiin sopivaa kohdetta. Samanaikaisesti valmisteltiin ensimmäistä Viron NG-lehtiartikkelia, mikä lokakuun julkaisussa toi jo esiin kahden ensimmäisen kehysten alueita.

Itärajan ylittävän Green Belt Connecting People CBC -hankkeen avulla kehitetään matkailu- ja palvelutuotteita eurooppalaisen vihreä vyöhyke -teeman ympärillä. Pääkumppanina hankkeessa on Virolahden kunta, lisäksi Suomesta mukana on Metsähallitus ja Venäjän puolelta Johanneksen kaupunki. Sepran kautta toiminta saadaan nivottua yhteen National Geographic -yhteistyöhön, jolloin työlle saadaan näkyvyyttä parhaimmillaan NG-julkaisuissa ja muissa kanavissa, kuten www.visitsouthestonia.ee ja www.visitireland.ie.

EDIC-toiminta on tuonut uusia kansallisia ja kansainvälisiä verkostoja paikallisen kehittämisen tueksi. 9.5. Eurooppa-päivänä järjestettiin verkostojen kanssa Kotkassa Viranomaiset torilla -päivä, jossa esiteltiin Sepran toimintaa ja kansainvälistymismahdollisuuksia. Tietoa nuorisovaihtomahdollisuuksista sekä muistakin kv-yhteistyötoiveista välitettiin paitsi oman tietopistealueen toimijoille, myös sovitusti Kaakon kollegaryhmille.

SEIC Second Generation -hanke käynnistyi elokuussa ELY-keskusten rahoittamana. Tavoitteena on edistää alueen maaseutuyrittäjien ja maaseudulla toimivien yhdistysten toimintavalmiuksia alueen elinvoiman edistämiseksi. Suomesta Sepran koordinoimassa hankkeessa on mukana Pohjois-Kymen Kasvu, Leader Länsi-Saimaa, Kärki Leader ja Leader Viisari. Kansainvälisinä kumppaneina ovat ryhmät Virossa ja Latviasta.

3. HANKETOIMINTA

2019 Sepran hallitus käsitteli 14 hankehakemusta, joista se puolsi tukea kymmenelle. Koko ohjelmakaudella hankkeita on käsitelty 80 kpl, ja niistä on puollettu 66 kpl (83 %)

Hankerahoitus jakautuu strategian kolmeen eri painopisteeseen, joiden toteutuma 2019 loppuun on seuraava:

Painopiste	2015	2016	2017	2018	2019	yhteensä
PP 1	0	180 254	195 916	287 071	239945	903 186
PP 2	149 850	455 075	461 335	15 270	0	1 081 530
PP 3	26 475	116 398	131 916	5 929	136646	417 364
	176 325	751 727	789 167	308 270	376 591	2 402 080

Ministeriön vuosiraporttia varten hallitus nosti esiin muutaman hankkeen: Takatalo ja Tompuri on hyvä esimerkki onnistuneesta yritystuesta, missä uuden tuen turvin ollaan jo laajentamassa yrityksen kapasiteettia ja laajentamassa tuotevalikoimaa. Yrityksen toiminta on lähtenyt käyntiin yli odotusten ja tuottanut mm. kansainvälisiä palkintoja. Lähiruoka-ajattelu on yrityksessä vahva, olut tehdään omien peltojen viljasta.

Vahtivuori elää -hanke on puolestaan jo lyhyessä ajassa tuonut lisäarvoa alueen matkailutarjontaan ja sen

monipuolistamiseen. Alue on valmistunut, ja joulun aikaan päästiin jo testaamaan talvitapahtuman järjestämistä.

Omia hankkeita Sepralla oli käynnissä vuoden aikana lukuisia ja kesällä käynnistyi ensimmäinen alueiden- ja kansainvälinen Leader-ryhmien yhteistyöhanke SEIC2, johon rahoitus tulee Kaakkois- ja Keski-Suomen ELY-keskuksista. CBC-rahoitteinen venäjälle suuntautuva yhteistyöhanke Green Belt Connecting People pääsi käynnistymään kunnolla vasta vuoden 2019 loppupuolella. Sepran alueella toimenpiteisiin kuuluu yhteisölähtöisen kehittämisen edistäminen alueella. Työ käynnistyi matkailuaiheisella seminaarilla ja sitä jatkettiin opintomatalla Etelä-Karjalaan. EDIC eli EU-tietopisteenä järjestettiin erilaisia tiedotustapahtumia sekä jaettiin materiaaleja kouluihin ja muille kiinnostuneille. Tarkemmin hankkeista ja Sepran toiminnasta voi lukea osoitteesta <https://www.sepra.fi/leader-sepra>, josta löytyvät toiminnan vuosiraportit.

3 VIESTINTÄ

Viestintätoimia olivat mm. kuntayhteyshenkilöviestintä, jota tehtiin n. 3 kk välein. Viestinnässä panostettiin aktiivisimmin sosiaaliseen mediaan. Uutiskirje Sepralta lähti noin 6 viikon välein, ja paperinen Leader-tiedote kerran. Lehdistötiedotteita lähti puoli tusinaa. EDICinä Sepra oli näkyvästi esillä useissa tapahtumissa, joissa välitettiin myös tietoa Leader-tuista ja toiminnasta. Sepra on myös mukana Kaakkois-Suomen ELYn ja Leader-ryhmien yhteisessä viestintähankkeessa KaakonKantri 2, joka toimii linkkinä kansallisen verkoston ja alueellisen viestinnän välissä.

4 KOULUTUS- JA KURSSITOIMINTA, OMAN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN JA LAATUTYÖ

Koulutuksen- ja osaamisen lisäämisen toimia olivat mm. henkilöstön osallistuminen Kaakkois-Suomen Leader-ryhmien viestintähankkeen koulutuksiin, sekä teemoitettiin tulevaisuustyöpajoihin, tuotteistuskoulutukseen ja toiminnanjohtajan osalta kouluttajana syventyi laatutyöosaaminen. Hallituksen osaamista lisättiin orientoitumistilaisuudessa vuoden alussa, samoin tarjotuissa HYRRÄ-tuokioissa sekä kokousten yhteydessä eri tietoisuuksissa. Puheenjohtaja osallistui puheenjohtajapäiville ja toi niiden terveiset hallitukselle. Alueen toimijoille jaettiin yhteiskunnallisen yrittäjyyden tietoa syyskauden työpajassa. Nuoria opastettiin Leader-ryhmän eri tehtäviin työharjoitteluissa, samoin maaseutufoorumiin ja kieltenpäivään liittyen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa tapahtuman järjestämisessä sekä yhteiskunnallisen yrittäjyyden tilaisuuksissa.

Laatutyö

Laatutyö sujuu hyvin, ja Sepra on yhä mukana kansallisessa 'laatutyönyrkissä', joka koordinoi Leader-ryhmien valtakunnallista laatutyötä. Itsearviointiin liittyen teetettiin vaikuttavuusarviointikysely 2016-2018 päättyneistä hankkeista. Kalataloustoiminnan osalta ESKOn toimintaan tehtiin rahoittajan arviointikäynti, jolla ei löydetty mitään huomautettavaa. Vaara-Karjalan Leader ryhmä teki vertaisauditoinnin Sepran luona keväällä. Käynnin aikana kollegaryhmä teki vain yhden varsinaisen to do -esityksen, joka liittyi hallitusjäsenien aktivointiin jäsenhankinnassa. Johtoryhmä käsitteli auditointiraportin kesäkuussa. Muiden käsiteltävien asioiden joukossa oli riskienhallintakatsauksen tekeminen. Loppuvuodesta voitiin käytännössä todeta toiminnanjohtajan pitkän sairausloman aikana, että avainhenkilön uupumisen/pitkän poissaolon riskin arvioiminen pieneksi tai keskimääräiseksi oli totta; kun laatutyö on hyvin tehty, kykenee ryhmä toimimaan tuloksellisesti, laadukkaasti ja hyvin, vaikka avainhenkilö ei olisikaan jatkuvasti paikalla.

Kumppanuuskeskustelussa Kaakkois-Suomen ELY:n kanssa todettiin edellisten vuosien tapaan, että yhteistyötä yritysrahoituksen markkinoimiseksi on tehtävä yhdessä entistä enemmän. Käytännössä tämä tarkoittaa tapahtumayhteistyön tiivistämistä, jotta rahoituksesta saataisiin samansuuntaista tietoa paremmin niin toimijoille kuin neuvontaorganisaatioille. Hankkeiden käsittely ei edelleenkään aina suju yhteistyösopimuksen hengen mukaisesti yritysrahoituksen osalta. Muilta osin yhteistyö on sujuvaa, ja asioista keskustellaan muutaman kerran vuodessa kokoontuvissa Kaakon ryhmien ja ELY:n YHES-palavereissa laajasti.

5 JÄSEN- JA VARAINHANKINTA SEKÄ TALOUS

Sepralla on vain jäsenmaksun maksavia jäseniä, ja yhteisöjäseniä oli v.2019 lopussa 31 kpl sekä henkilöjäseniä 134 hlö. Yhdistyksen taloustilanne on hyvä. Omien hankkeiden omarahoitukset ovat kunnossa, ja yhdistystoiminnan puolella jäsenmaksu- ja muu varainhankinta ylittää toiminnan vuosittaiset kulut. Yhdistyksen varallisuus oli v. 2019 lopussa hieman yli 34.000 €, mikä on selkeästi yli yhdistyksen tavoitteen (15.000-20.000€).